

5.2.1 Pravomoci Komise jsou tedy poměrně rozsáhlé a zahrnují rovněž možnost určit (druhá odrážka) případy a související podmínky, při kterých Komise může od členských států požadovat odvolání nebo změnu určitého rozhodnutí. EHSV podotýká, že zatímco v souvislosti s aspekty uvedenými v první a třetí odrážce vykonává Komise svoji institucionální funkci koordinace a výkonu rozhodnutí vydaných či stvrzených Radou, v případě druhé odrážky se jedná o výkon neobvyklých pravomocí – i když je vesměs odůvodněný okolnostmi a EHSV ho zcela jistě nezpochybnuje.

5.2.2 Obecně EHSV konstatuje, že rozhodnutí provádět veškeré kontroly operací uskutečňovaných občany, včetně obchodních a celních operací, ovlivňuje volný obchod a je výsledkem politické volby učiněné společně mezi EU a členskými státy v závislosti na oblasti působnosti. Tato rozhodnutí provádí přirozeně Komise.

5.2.3 EHSV doufá, že reforma celních předpisů neohrozí potřebnou rovnováhu mezi volným obchodem a bezpečností uživatelů i konečných spotřebitelů a že zohlední profesionalitu zaměstnanců celních správ a osob zaměstnaných u dovozců/vývozců.

V Bruselu dne 5. července 2006.

předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Bílá kniha: „Politika finančních služeb 2005-2010“

KOM(2005) 629 v konečném znění

(2006/C 309/06)

Dne 1. prosince 2005 se Evropská komise, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci *Bílá kniha: Politika finančních služeb 2005 – 2010*

Specializovaná sekce „Jednotný trh, výroba a spotřeba“, kterou Výbor pověřil přípravou prací na toto téma, přijala stanovisko dne 31. května 2006. Zpravodajem byl pan IOZIA.

Na 428. plenárním zasedání, které se konalo které se konalo ve dnech 5. a 6. července 2006 (jednání ze dne 5. července 2006), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 152 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 9 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a navrhovaná opatření

1.1 EHSV souhlasí s návrhem Komise věnovat příštích pět let „dynamické konsolidaci“ finančního průmyslu, provádět a posilovat platné právní předpisy a zároveň předcházet přidávání příliš mnoha regulativních zásahů (tzv. *gold-plating*, „pozlačování“), v duchu Lisabonské strategie a zohlednění zvláštností evropského sociálního modelu.

1.2 Je nutné, i podle názoru EHSV, pozorně hodnotit úlohu a činnost dozorčích orgánů a podnitit co nejlepší koordinaci v souladu s tím, co se očekává od výborů na třetí úrovni Lamfalussyho procesu.

1.2.1 EHSV se domnívá, že **jediný evropský dozorčí orgán**, který by mohl v budoucnosti přispět k usnadnění integrace trhů, **je za současné situace předčasný**, ale pokládá

dnes za vhodné navrhnout evropským orgánům **stanovení hlavního dozorčího orgánu** podle státu příslušnosti mateřského podniku, jemuž by byl svěřen úkol dohlížet také na činnosti vykonávané dceřinými společnostmi a závislými společnostmi v jiných zemích EU. Výhody pro podniky evropského rozměru a pro spotřebitele by byly zjevné.

1.3 Zvýšení efektivity finančních transakcí je základem rostoucího významu finančních aktivit v ekonomice (jde o tzv. „zfinančňování“ ekonomiky). Zfinančňování ekonomiky přináší významné možnosti hospodářského rozvoje a rozvoje zaměstnanosti ve finančním sektoru, může mít také negativní dopady na ekonomiku jako celek.. Vliv akciových trhů stimulovaných „shareholder value“ může také jít proti průmyslovým strategiím. Zfinančňování ekonomiky vede také ke zrodu trhu vnější

kontroly podniků prostřednictvím veřejných nabídek k nákupu akcií, u nichž se odborníci shodují, že třetina až polovina těchto operací vede ke snížení majetkové podstaty.

1.3.1 Nelze však zapomínat, že v důsledku konsolidačních procesů se přispívá, přinejmenším v krátkodobém až střednědobém horizontu, ke snížení zaměstnanosti ve finančnictví, **což přispívá k rostoucí nejistotě mezi zaměstnanci**. EHSV zdůrazňuje, že je nutné brát v úvahu sociální dopady konsolidačních procesů, a doufá, že členské státy **prijmou odpovídající opatření ke zmírnění těchto dopadů a podpoří plány na odborné vzdělávání a rekvalifikaci**, které jsou nezbytné pro uskutečnění cílů Lisabonské strategie.

1.4 EHSV souhlasí s cíly zjednodušení, kodifikace a úsilí o jasnost, aby se dosáhlo „lepší tvorby právních předpisů“, a v této souvislosti vítá závazek Komise udržovat trvalé, časté a otevřené konzultace se všemi zainteresovanými stranami a závazek, aby každému návrhu předcházelo seriózní posouzení dopadu, které by zahrnovalo i sociální a environmentální rozměr externality z hlediska hospodářského systému jako celku.

1.4.1 EHSV žádá, aby činnost kolem FSAP byla viditelnější a aby byla předmětem širší diskuse i mimo odborné kruhy.

1.5 EHSV souhlasí s iniciativou, ve které Komise navrhuje vydat sdělení či doporučení ke SKIPCP s cílem pokusit se překonat současné překážky týkající se volného pohybu těchto finančních nástrojů.

1.6 Bude nutné posílit informovanost, finanční kulturu a povědomí spotřebitelů. Záměr Komise zahájit konkrétní činnosti s evropskými spotřebitelskými asociacemi je tedy vhodný, ale Komise by měla být aktivnější vůči členským státům, aby je přiměla k uplatnění přesvědčivějších forem zapojení zainteresovaných subjektů na národní úrovni. EHSV bude k těmto iniciativám ochotně přispívat prostřednictvím vlastního konkrétního zprostředkování u spotřebitelských sdružení a národních hospodářských a sociálních rad.

1.7 Současná pravidla dozoru, která se liší mezi členskými státy, si na podnikcích vynucují významné povinnosti při sestavování rozpočtů a informování o podniku. Přijetí IFRS (Mezinárodních standardů účetního výkaznictví) může být vhodnou příležitostí k vzájemnému vyrovnání těchto informačních povinností na evropské úrovni. EHSV zdůrazňuje, že IASB, orgán pro mezinárodní účetní standardy soukromé povahy, neodráží úplně světovou hospodářskou skutečnost a uvítal by, kdyby se otevřel mezinárodní spolupráci s jinými subjekty, např. s Evropskou komisí.

1.8 EHSV, pokud se týče směrnice navržené pro maloobchodní trh, zaujme příslušný postoj ke směrnici o spotřebitelském úvěru, která by měla být schválena co

nejdříve, a ke směrnici o platebních službách, k níž právě vypracovává stanovisko. Pokud jde o návrh směrnice o hypotečních půjčkách, EHSV, i když souhlasí s jejími cíli, naopak vyjadřuje odůvodněné pochybnosti nad skutečnou možností vytvořit v krátké době integrovaný trh půjček. Konečně co se týče systémů vypořádání a zúčtování, EHSV by uvítal přijetí rámcové směrnice.

1.9 Komise vyjádřila pochybnost v souvislosti s přijetím tzv. 26. režimu v oblasti finančních služeb. EHSV to bere na vědomí a vyjadřuje připravenost zhodnotit, poté, co je navrhovatelé předloží, podmínky účinné použitelnosti, která musí vždy dbát na zájmy spotřebitelů a jim plynoucí skutečné výhody.

1.10 Pokud jde o budoucí iniciativy, EHSV ukazuje

— prospěšnost intervence v oblasti SKIPCP zaměřené na **vyrovnání legislativních standardů** pojištěk spojujících pojistnou ochranu s investičním fondem a ostatních finančních produktů,

— na význam **zaručení přístupu k bankovnímu účtu**,

— na nutnost **odstranění překážek mobility přeshraničních bankovních účtů**.

1.11 EHSV je přesvědčen, že kvalita evropských standardů v oblasti regulace finančních služeb je velmi vysoká a že EU může usilovat o to stát se referenčním zdrojem pro všechny ostatní země. Evropa by měla zahájit dialog jak s nově industrializovanými zeměmi (například s Indií, Brazílií a Čínou), jak navrhuje Komise, tak s rozvojovými zeměmi, které potřebují značnou pomoc při rozvoji svého trhu finančních služeb.

1.12 EHSV podporuje všechny evropské a národní instituce při potírání kriminality a terorismu. EHSV i při této příležitosti, kdy Komise zdůrazňuje potřebu toho, aby finanční systém poskytoval úplnou a stálou spolupráci s odpovědnými orgány, podporuje a stvrzuje tuto výzvu finančním institucím, ale i odpovědným orgánům, které by měly zveřejnit reakce na informace získané od finančních makléřů.

2. Úvod

2.1 Bílá kniha o politice finančních služeb na období 2005 – 2010 určuje několik cílů, které je třeba uskutečnit, aby se podpořila **dynamická konsolidace** průmyslu těchto služeb vzhledem k tomu, že účinný finanční trh je nezbytným prvkem pro uskutečňování strategie rozvoje a hospodářského růstu. Heslem bílé knihy je „dynamická konsolidace“, která jako cíl určuje odstranění stále existujících překážek volného pohybu finančních služeb a kapitálu, i přes důležité výsledky, kterých již bylo dosaženo s FSAP (akční plán finančních služeb) 1999 – 2005.

2.2 Základní úloha, kterou hrají předpisy ve fungování finančních trhů, opravňuje pozornost a důraz, které bílá kniha klade na nutnost provádění a posilování existujících právních předpisů, a **současně se snaží předcházet přidávání příliš mnoha regulativních zásahů**, zejména ze strany členských států (tzv. *gold-plating*, „pozlacování“).

2.3 Analýza právního rámce nemůže nepřehlédnout k **úvaze o omezeních, úkolech a odpovědnosti za koordinaci dozorčích orgánů v EU**. Za současné situace může zachování národní základny pro dozor představovat stále nejlepší podobu ochrany a záruky pro spotřebitele a investory, ale nelze opomenout dvě důležité otázky, které tato základní formulace klade.

2.3.1 Výkon dozoru nezačleněného do nadnárodní úrovně výrazně omezuje integraci trhů. Je proto třeba **povzbudit a upevnit úzkou spolupráci mezi orgány** členských států. Řízení rizik ve velkých evropských bankách, které svoji činnost provozují ve více členských státech, se provádí na úrovni skupiny na konsolidovaném základě. Je třeba, aby orgány dozoru byly schopny správně zhodnotit rizikový profil těchto velkých evropských skupin.

2.3.2 Zachování silných výsad na úrovni vnitrostátního dozoru nesmí být příležitostí ke zvýšení překážek „dynamické konsolidace“ na úrovni EU, u kterých bílá kniha doufá, že budou postupně odstraněny.

3. Obecné připomínky

3.1 EHSV v nedávném stanovisku vyjádřil vlastní připomínky k Zelené knize o politice finančních služeb (2005 – 2010). Protože bílá kniha z ní přebírá mnoho předložených návrhů, EHSV znovu potvrzuje již vyjádřená hodnocení a krátce je zopakuje v tomto stanovisku ⁽¹⁾.

3.1.1 Bílá kniha zdůrazňuje **možnosti hospodářského rozvoje a rozvoje zaměstnanosti v sektoru finančních služeb**. Výbor se přesto domnívá, že o tomto hlavním názoru zmíněného dokumentu by se mělo pozorně a realisticky přemýšlet, s ohledem na různé již dobře doložené skutečnosti.

3.2 Proces konsolidace finančního sektoru může podpořit větší výkonnost a úspory z rozsahu, které v podstatě mohou zvýhodnit držitele podílů rizikového kapitálu makléřů (zvýšením výnosnosti investovaného kapitálu) a uživatele finančních služeb (snížením ceny těchto služeb).

3.3 Současně jsou však k dispozici obsáhlé empirické důkazy, které prokazují **snížení zaměstnanosti ve finančnictví v důsledku konsolidačních procesů, což přispívá k rostoucímu pocitu nejistoty mezi zaměstnanci**. Nelze zamlčovat, že průmyslové plány předložené při fúzích

a akvizicích zdůrazňují především úspory výdajů, které vyplývají z nižších nákladů na zaměstnance. **Konsolidační procesy budou v nejbližší době znamenat čistý úbytek pracovních míst; je nicméně nezbytné uznat, že se tím otevírá prostor pro rozvoj služeb a oblastí inovativních činností, které budou mít následně pozitivní dopad na zaměstnanost**. Snížením překážek, které brání poskytovatelům finančních služeb, aby plně využili výhod přeshraničních fúzí, by se bankám umožnilo poskytovat služby za nižší ceny, čímž by mohly mít cenovou politiku výhodnější pro klienty, a podpořilo by se tak zvýšení poptávky. To by podnítilo investice ze strany finančních makléřů s pozitivními dopady i na zaměstnanost. Tato nová pracovní místa, s výjimkou konkrétních odvětví jako jsou call centra a back office, všeobecně přitahují odborné síly, které jsou kvalifikovanější a lépe placené.

3.4 I když tedy připustíme, že konsolidace sektoru nebude mít čisté negativní dopady na zaměstnanost, Výbor klade značný důraz na to, že **nelze přehlížet časový rozdíl a rozdíl v odlišných odborných kvalifikacích, které jsou mezi ztrátou existujících pracovních míst a vytvořením nových**. Ve chvíli, kdy se přesouvá důraz z udržení pracovního místa na možnost najít práci, by členské státy měly přednostně zdůraznit nejen dosažitelnost odpovídajících opatření ke zmírnění sociálních dopadů, ale také podporu plánům na odborné vzdělávání a rekvalifikaci.

3.5 Uvědomí-li si pracovníci, že jejich kvalifikace a schopnosti jsou snadno využitelné i v rychle se vyvíjející ekonomice, ochotněji přijmou menší stabilitu pracovního místa, kterou s sebou nese „dynamická konsolidace“ sektoru. Tento postřeh má být inspirací k tomu, že **se na odborné vzdělávání bude nahlížet nejen jako na nástroj potlačení sociální nestability, ale i jako na hlavní a nezbytnou součást dlouhodobého úspěchu plánu „dynamické konsolidace“ a v obecnější rovině Lisabonské strategie, jejímž cílem je přeměna evropského hospodářství na významnější světové „hospodářství založené na znalostech“**. Je však třeba vytvořit odpovídající sociální síť, která by přispěla ke zmírnění často vážných následků těchto období přechodu.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Zlepšení právních norem

4.1.1 Tři řídicí principy procesu zlepšení právních norem jsou **zjednodušení, kodifikace a úsilí o jasnost**. Je důležité postupovat tímto směrem, aby byl zajištěn nezbytný soulad mezi opatřeními, jejich snadné uplatňování a jednotné přejímání.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 65, 17.3.2006.

4.1.2 EHSV schvaluje návrhy Komise k „lepší regulaci“ a souhlasí zejména se závazkem pokračovat v **častých a otevřených konzultacích se všemi zainteresovanými stranami** a závazkem k tomu, aby každému návrhu vždy předcházelo **posouzení dopadu** zaměřené na ekonomické náklady a užitek v širokém smyslu a zahrnující tedy i **sociální a environmentální rozměr**. Rovněž významný je závazek zlepšit spolu s Radou a Parlamentem kvalitu právních předpisů a externalitu z hlediska hospodářského systému jako celku.

4.1.3 EHSV sdílí názor Komise na výzvu vyplývající jednak z přesného a včasného přejímání a jednak z následného správného uplatňování evropských právních předpisů v 25 členských státech, i vzhledem k dalšímu rozšiřování, a také souhlasí s **požadavkem zamezit „pozlaccování“**, tedy jednostrannému zavádění dalších předpisů, které jsou v rozporu se zásadou jednotného trhu. **Neodůvodněná rozmanitost vnitrostátních předpisů na ochranu spotřebitelů** ve skutečnosti **představuje jednu z hlavních překážek integrace finančních služeb v EU**.

4.1.4 I EHSV se domnívá, že je nezbytné **dodatečně (ex post) ověřit**, zda předpisy měly zamýšlené účinky a zda je vývoj trhů v souladu s tím, co předpokládal tzv. „Lamfalussyho proces“, a to alespoň v těch sektorech, které jsou do tohoto procesu zahrnuty.

4.1.5 Ověřování soudržnosti mezi právními předpisy EU a vnitrostátními právními předpisy musí začít v **nejvýznamnějších odvětvích** nebo v těch, ve kterých mohou být největší problémy s harmonizací a konsolidací právních předpisů, jako v případě **distribuce a propagace SKIPCP** (subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů). Zvýšení konkurence a efektivity v tomto odvětví nutně probíhá i prostřednictvím většího manévrovacího prostoru na distribuční a obchodní úrovni, který je značně omezen právním rámcem, jenž zatím není dobře vymezen. Iniciativa Komise připravit v roce 2006 sdělení či doporučení a v listopadu bílou knihu o řízení aktiv je proto zvláště vhodná.

4.1.6 Komise navrhne, aby se v **jednotné směrnici shrnulo 16 směrnic platných v sektoru pojištění**. EHSV podporuje tento návrh kodifikace a považuje ho za výborný příklad hodný následování také v dalších oblastech, a to prostřednictvím zavedení právních aktů, které shrnují, zjednodušují a reorganizují různé otázky, jimiž se zabývá více směrnic.

4.1.7 EHSV se také domnívá, že je prospěšné **použít postupy při porušení předpisů**, bylo-li zjištěno nesprávné přejímání nebo provádění evropských právních předpisů. Musí však poznamenat, že Komise byla v poslední době značně ovlivněna Radou a k těmto postupům se uchýlovala stále méně.

4.1.8 Zlepšení a racionalizace odvětví finančních služeb pro soukromé osoby nemohou přehlížet **problémy s informovaností, vzděláním a povědomím spotřebitelů**: jde totiž o základní složky účinnosti jakéhokoli právního rámce. Záměr **zahájit na evropské úrovni specifické činnosti s asociacemi reprezentujícími spotřebitele a se zástupci finančnictví** proto přichází ve velmi vhodné chvíli, i když Komise by se měla víc angažovat, aby se tato praxe na národní úrovni stala ne-li závaznou, pak alespoň důrazně doporučenou. **Evropský věstník pro spotřebitele** je v zásadě vynikajícím podnětem, ale je nutné, abychom si byli vědomi, že informační nástroje se musejí vyznačovat svou skutečnou blízkostí spotřebiteli. EHSV žádá Komisi, aby se vůči Radě a Parlamentu zasadila o prostudování **přesvědčivějších forem zapojení zainteresovaných subjektů na národní úrovni** na základě toho, co se bude realizovat na evropské úrovni. Rozvoj sítě FIN-NET, nástroje, který je zatím naprostě většině spotřebitelů neznámý, se ubírá správným směrem. S ohledem na revizi role tohoto nástroje EHSV doporučuje, aby byly zapojeny organizace spotřebitelů a občanské společnosti, a také sociální aktéři, a prohlašuje, že tuto iniciativu podpoří například prostřednictvím vlastního konkrétního zprostředkování u národních spotřebitelských sdružení a národních hospodářských a sociálních rad.

4.1.9 EHSV se domnívá, že ve chvíli, kdy Komise podporuje význam šíření informací, především mezi spotřebiteli, investory a zaměstnanci ve finančnictví, **nelze podceňovat problém jazyka, ve kterém jsou dokumenty sepsány**. Komise musí tomuto problému věnovat pozornost a vynaložit veškeré nezbytné úsilí na to, aby alespoň hlavní dokumenty byly k dispozici v co největším počtu jazyků.

4.1.10 EHSV oceňuje **pozornost zaměřenou na spotřebitele a na zaměstnance bankovních a finančních ústavů** a závazek pravidelně je konzultovat o tématech, které se jich týkají. Přidaná hodnota integrace trhů spočívá ve spokojenosti spotřebitelů, při čemž nezbytná pozornost musí být i nadále věnována sociálním dopadům přijatých rozhodnutí. Směrnice k finančním otázkám se ale v minulosti tímto přístupem ne vždy řídily. Účelem připomínek předložených v části „Obecné připomínky“ je zdůraznit toto hledisko analýzy.

4.1.11 Pokud jde o **vzájemnou součinnost s dalšími oblastmi evropské hospodářské politiky**, EHSV již zdůraznil, že **systém HDP** pro velké evropské skupiny (?) může být překážkou posílení finančních služeb, a je potěšen, že Komise vyjádřila záměr předložit v tomto smyslu legislativní návrh. Bude nicméně nutné zvláště pozorně posoudit hospodářský a sociální dopad a dopad na životní prostředí, který může z procesu harmonizace systému HDP, jakkoli žádoucího, vzejít.

(?) Úř. věst. C 65, 17.3.2006.

EHSV již přesto upozornil na to, jak by se současná situace mohla stát překážkou úplné integrace a úplného rozvoje finančního trhu. Výbor dále upozorňuje na problém **outsourcingu, jenž by mohl být nadměrně stimulován neharmonizovaným daňovým rámcem**, s negativními dopady na zaměstnanost, kvalitu služeb a celkovou spolehlivost systému. EHSV doufá, že se přistoupí k pečlivému zvážení této otázky i vzhledem k často neuspokojivým výsledkům této praxe.

4.2 Zajištění vhodné struktury právních norem a dozoru

4.2.1 Cíl prosadit **zvýšenou koordinaci mezi orgány zajišťujícími dozor** na trhu lze bezpochyby sdílet. Tento cíl by mohl být usnadněn **postupně stále výraznější rolí výborů úrovně 3** v rámci „Lamfalussyho procesu“ a harmonizací pravomocí jejich členů za účelem dokončení evropského legislativního rámce. To by umožnilo jednak ulehčit práci Komise, jednak snížit nebezpečí „pozlacování“ ze strany členských států nebo orgánů zajišťujících dozor.

4.2.2 EHSV se domnívá, že za současně situace je předčasné uvažovat o jediném evropském dozorčím orgánu, který by byl zodpovědný za koordinaci kontrolní činnosti. Výbor se přesto domnívá, že národní dozorčí orgány musí aktivně a nepřetržitě spolupracovat a snažit se o stanovení **společných protokolů o chování podniků a standardních postupech**. Větší vzájemná důvěra, která by z toho vyplývala, by byla prvním krokem k zahájení procesu, který by v budoucnu vedl k ustavení evropského orgánu zajišťujícího dohled pro velké finanční, bankovní a pojišťovací skupiny, které jsou činné ve více členských státech. První důležité rozhodnutí by se mělo týkat stanovení hlavního dozorčího orgánu v zemi, ve které sídlí mateřský podnik, jemuž by byla svěřena odpovědnost za dozor nad dceřinými společnostmi a závislými společnostmi umístěnými v jiných evropských zemích. Nadnárodní společnosti a orgány zajišťující dozor by tak mohly mít prospěch z jednotného trhu a vyhnuly by se nutnosti opakovaně předkládat účetní závěrky, informační dokumenty a nutnosti zohledňovat různé vnitrostátní předpisy.

4.2.3 Metoda použitá například ve směrnici o zneužívání trhu by měla být podpořena. Předložení velmi podrobného návrhu směrnice umožnilo velmi jednotné přejímání předpisů, umožnilo, aby regulačním orgánům byla ponechána významná odpovědnost, jež je rovněž sdílena na evropské úrovni a určuje konkrétní činnosti, které budou přesunuty mezi různými orgány zajišťujícími dozor.

4.2.4 **Přijetí IFRS** (Mezinárodních standardů účetního výkaznictví – International Financing Reporting Standards) bylo významnou příležitostí k přizpůsobení účetních výkazů vedení podniku a jejich přibližování se moderním standardům. Může to být také příležitost k **přizpůsobení typu údajů, které**

zprostředkovatelé musí poskytovat příslušným dozorčím orgánům, na evropskou úroveň. EHSV se domnívá, že přijetí IFRS již neomlouvá odklady nebo zpoždění při realizaci tohoto cíle, který je nezbytným předpokladem účinné a efektivní koordinace a spolupráce v dozorčí činnosti na evropské úrovni. Měly by být nicméně přizpůsobeny odpovídajícím cílům evropského projektu „Solvency II“. Podniky, které ještě neharmonizovaly své účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky s IFRS, by neměly být znevýhodněny ve srovnání s těmi podniky, ve kterých tato povinnost je.

4.3 Probíhající a budoucí zákonodárné iniciativy

4.3.1 Probíhající zákonodárné iniciativy

4.3.1.1 *Retail banking* (poskytování služeb soukromým zákazníkům) je předmětem tří velmi důležitých iniciativ. Pokud jde o iniciativu týkající se **hypotečních půjček**, EHSV⁽³⁾ již vyjádřil některé podložené pochybnosti o konkrétní možnosti integrace trhu vzhledem k právním důsledkům a zásadním potížím, které byly vyjádřeny v nedávném stanovisku. EHSV očekává, že se dozví základní směry politik Komise a její odpovědi na vznesené námitky.

4.3.1.2 Změny, které Komise navrhuje ke směrnici o spotřebitelském úvěru, které byly předloženy Parlamentu k prověření, zlepšují předchozí návrh, přestože spotřebitele plně neuspokojují. EHSV očekává výsledky této prověrky a doufá, že bude směrnice brzy schválena.

4.3.1.3 Také **směrnice o platebních službách** hraje důležitou roli. Přeshraniční platební služby jsou stále šedou zónou. Finanční systém by se měl podřídit pravidlům hospodářské soutěže, transparentnosti a srovnatelnosti, jež jsou dílem GŘ pro hospodářskou soutěž. Vytvoření jednotného evropského platebního prostoru (SEPA) do roku 2010 je ambiciózní a společný cíl, který zajistí větší účinnost přeshraničních plateb a poskytne spotřebitelům záruku. Přesto je třeba vzít v úvahu, že účinné a levné systémy (například systém bezhotovostního odúčtování) již v některých členských státech existují. Až se SEPA uskuteční, bude potřeba vzít v úvahu zájmy uživatelů a nabídnout přidanou hodnotu. EHSV právě pracuje na zvláštním stanovisku k tématu platebních služeb, ve kterém bude jeho postoj souhrnně znázorněn.

4.3.1.4 Revize **pojmu kvalifikované účasti** prostřednictvím zásahu do článku 16 směrnice o bankách a článku 15 směrnice o pojištění je zásadní iniciativou pro to, aby se zabránilo některým dozorčím orgánům brzdit rozvoj vnitřního trhu tím, že se vymlouvají na obezřetné řízení finančních systémů. EHSV se domnívá, že větší záruka stability systému spočívá ve zlepšení jeho účinnosti, spíše než v omezeních přesunu kontroly nad podniky.

(3) Úř. věst. C 65, 17.3.2006.

4.3.1.5 Co se týče **systemů vypořádání a zúčtování**, chybějící referenční rámec předpisů přispěl k zachování vážných ekonomických ztrát a skutečných zneužití. Přeshraniční zúčtování a vypořádání je dražší a méně účinné než vnitrostátní. EHSV by uvítal přijetí rámcové směrnice, jejímž cílem je zvýšit konkurenční schopnost evropských subjektů i vůči mezinárodním konkurentům. Účinný a organizovaný trh přitahuje investice, což Evropa potřebuje, chce-li skutečně realizovat cíle hospodářského růstu a zaměstnanosti.

4.3.2 Probíhající úvahy

4.3.2.1 EHSV souhlasí s hodnoceními Komise, které se týkají neoprávněných překážek úplného uskutečnění volného pohybu kapitálu a přeshraničních investic.

4.3.2.2 Komise vyjádřila pochybnosti, pokud jde o tzv. **26. režim v oblasti finančních služeb. Zásada minimální harmonizace ostatně přinesla příliš mnoho rozdílů.** Zásada **země původu** je vynikajícím nástrojem liberalizace a hospodářské soutěže v EU. Tato zásada bude členskými státy tím plněji přijímána, čím pevnější je **vzájemná důvěra** ohledně kvality vnitřního právního řádu každého z nich. V této souvislosti je cíl plně **harmonizace předpisů důležitým katalyzátorem, který udržuje a upevňuje zmíněné vztahy důvěry**, jež jsou základem postupného zavádění společné kultury. To by mělo vést k harmonizaci hlavních doložek smluv o finančních službách. EHSV připomíná, že na druhé straně dosud nebyl uveden žádný důkaz (účinné) použitelnosti 26. režimu a že Komise by měla v každém případě zahájit podrobné šetření jeho použití. EHSV v nedávném stanovisku prohlásil: „(26. režim) by mohl představovat skutečnou opcí až tehdy, až by se na základě hlubší studie legislativ a smluv 25 členských států zjistilo, že ‚paralelní‘ nástroj není v protikladu k jejich předpisům a legislativním ustanovením. V **každém případě je třeba, aby pravidla standardizace nezabraňovala nabídce nových produktů a nestala se tak brzdou inovace**“⁽⁴⁾.

4.3.3 Další kroky

4.3.3.1 EHSV ve svém nedávném stanovisku k zelené knize z července 2005 ukázal **užitečnost zásahu v oblasti SKIPCP**⁽⁵⁾. „Investiční fondy soupeří s finančními produkty jako jsou **pojistky spojující pojistnou ochranu s investičním fondem**, které investoři chápou jako srovnatelné, i přestože jsou upraveny dost odlišným právním rámcem. To může mít

za následek narušení volby investorů a negativní důsledky v oblasti nákladů a rizik uskutečněných investic. Výbor se domnívá, že **problém malé konkurence nelze řešit** snížením omezení a záruk požadovaných při investování do fondů. Naopak je žádoucí přizpůsobit se co nejvyššímu legislativnímu standardu, na jehož základě se finanční produkty, které jsou vnímány jako přímá alternativa k investicím do fondů, podrobují legislativním požadavkům srovnatelným s požadavky na investice do fondů.“ Někteřími ze zaznamenaných problémů jsou asymetrie mezi fondy a pojistkami spojujícími pojistnou ochranu s investičním fondem, pouze částečný rozvoj evropského pasu způsobený překážkami, které mu některé dozorčí orgány kladou do cesty, nedostatečná transparentnost nákladů, zejména na odchod, roztržitost trhu a relativně vysoké náklady. EHSV nicméně se znepokojením sleduje rozvoj fondů krytého kapitálu v několika členských státech bez jakékoli záruky odpovídajících vlastních peněžních prostředků na straně správcovské společnosti, takže v případě zvlášť nepříznivého vývoje na trhu by spotřebitelé mohli být nedostatečně chráněni. EHSV žádá Komisi, aby tento nedostatek odstranila a stanovila odpovídající majetkoprávní záruky pro společnosti nabízející fondy krytého kapitálu a specifickou a přiměřenou úroveň kontroly. EHSV zejména vnímá směřování k vyšší účinnosti SKIPCP, a to i vzhledem k tomu, že mohou, jakožto významná složka osnov důchodových fondů, významně přispět k řešení problému, jenž byl správně připomenut v úvodu bílé knihy, totiž k financování závažného schodku důchodového systému, který postihuje převážnou část evropských ekonomik.

4.3.3.2 EHSV souhlasí s Komisí, že **přístup k bankovnímu účtu** je důležitý nejen z ekonomického hlediska. V moderní ekonomice vlastnictví bankovního účtu fakticky znamená jistý druh ekonomického občanství jednotlivců. V některých zemích EU je toto občanské právo uznáno právně, a tak zavazuje finanční systém, aby zaručil využití základních služeb za minimální ceny a zajistil k nim přístup. V dalších státech se podniky začínají o toto téma vážně zajímat a za několik eur měsíčně nabízejí v souvislosti s běžným účtem „balíček“ služeb.

4.3.3.3 Záměr **zrušit překážky mobility přeshraničních účtů** stojí za zmínku a mohl by přispět ke snížení cen, které banky uplatňují. Možnost otevřít účty on-line by mohla skutečně přiblížit cíl týkající se zajištění vnitroeuroské mobility účtů. Je však třeba mít na paměti, že ne všichni spotřebitelé mohou využívat informační technologie. Komise by měla navrhnout uspokojivé řešení i pro tyto osoby, které obvykle patří mezi slabší sociální skupiny. Je nutné zdůraznit, že pouze

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 65, 17.3.2006.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 110, 17.5.2006.

upevnění opravdové a konstruktivní spolupráce mezi dozorčími orgány může tento předpoklad učinit skutečně proveditelným. Dne 16. května 2006⁽⁶⁾ Komise rozhodla pověřit skupinu odborníků analýzou týkající se mobility klientů ve vztahu k bankovním účtům a navázat tak na návrhy obsažené v bílé knize.

4.4 Vnější rozměr

4.4.1 Výbor nepochybně sdílí ambiciózní cíl Komise, aby Evropa byla na vedoucí pozici ohledně stanovení standardů na světové úrovni. EHSV kromě toho doufá, že Evropa, v souladu s doporučeními kola jednání z Dohá, povede rozvinuté země v úsilí poskytnout méně rozvinutým zemím odpovídající technickou a finanční pomoc jak v oblasti předpisů, tak při provádění přijatých dohod a standardů. Pokračování mezinárodní integrace musí vzít v úvahu také **potřeby slabších ekonomik**, které potřebují přilákat investice. EHSV doufá, že Komise bude

mít tyto potřeby na paměti při jednáních a dialogu s ostatními rozvinutými ekonomikami.

4.4.2 EHSV se aktivně angažuje v boji proti využívání finančních systémů k trestné činnosti a podporuje Komisi a další evropské instituce při potírání každé formy trestné činnosti, která ostatně často souvisí s mezinárodním terorismem. Hospodářská trestná činnost se projevuje mnoha způsoby: akciové a obchodní podvody, praní špinavých peněz, daňové úniky, korupce. Tato činnost často využívá kanálů finančních služeb k dokončení trestné činnosti. EHSV vybízí finanční instituce, aby příslušným orgánům poskytly důslednou pomoc. Tyto orgány by na druhé straně měly dostatečně reagovat na oznámení, které jim finanční instituce předají. Pokud budou tyto instituce dostatečně informovány o tom, jak je naloženo s informacemi týkajícími se podezřelých transakcí, které předaly příslušným orgánům, budou více stimulovány k tomu, aby pokračovaly v nezbytném úsilí a zvyšovaly ho.

V Bruselu dne 5. července 2006.

předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

⁽⁶⁾ Rozhodnutí Komise 2006/355/ES ze dne 16. května 2006, kterým se zřizuje skupina odborníků v oblasti mobility klientů v souvislosti s bankovními účty (Úř. věst. L 132, 19.5.2006).